

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ

ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ ΕΚ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΤΟΜ. ΛΗ' - ΛΘ', 1974 - 1975

ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΥ

1975

Τὸ ἐπιπέδον ...
Θ. π.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΛΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ἡ ανέκδοτος λαογραφικὴ συλλογὴ τοῦ Γεωργίου Λουκά περιλαμβάνει κυρίως ὕλικὸν γλωσσογραφικὸν καὶ ποιητικόν.¹ Ἐν τούτοις περιλαμβάνει αὕτη καὶ μικρὸν ἀριθμὸν παραμυθιῶν, συνολικῶς δώδεκα, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ δέκα (ὑπ' ἀριθμοὺς 1-10) εὔρηται καταγεγραμμένα διὰ χειρὸς τοῦ συλλογέως εἰς 15 λυτὰ ἡμίκλαστα φύλλα κοινοῦ χάρτου σχολικῆς χρήσεως, ἠριθμημένα 1-15, συμπληρούμενα δι' ἡμίσεος λυτοῦ φύλλου, μὴ ἠριθμημένου, περιλαμβάνοντος ἐπὶ τῆς προσθίας ὄψεως τὸ τελευταῖον τμήμα τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 10 παραμυθιοῦ. Τὰ κείμενα τῶν παραμυθιῶν κατεχωρίσθησαν ἐν συνεχείᾳ ἄνευ ἐνδιαμέσων κενῶν καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων ὄψεων ἐκάστου ἡμιφύλλου, οὕτως ὥστε περιέχονται ταῦτα εἰς 15 x 4 = 60 σελίδας, εἰς ἃς προσθετέα ἢ σελὶς τοῦ συμπληρωματικοῦ φύλλου. Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 11 παραμύθι καταγράφη ἀνεξαρτήτως ὑπὸ τοῦ συλλογέως εἰς δύο λυτὰ ἡμίκλαστα φύλλα, ἠριθμημένα 1-2, τοῦ κειμένου καταλαμβάνοντος καὶ τὰς 4 σελίδας ἐκάστου. Ἡ τελευταία αὕτη καταγραφή, ἐὰν βασισθῶμεν ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ φθορᾶς τοῦ χάρτου, εἶναι ἀρχαιότερα τῆς τῶν ἐτέρων δέκα κειμένων. Τὰ χειρόγραφα ταῦτα ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ὑπὸ τῆς Βιβλιοθήκης Φανερωμένης κατεχομένου τμήματος τοῦ ἀρχείου τοῦ Γεωργίου Λουκά. Τὸ δὲ δωδέκατον παραμύθι εὔρηται αὐτοτελῶς μετὰ τινων ἄλλων ἀσμάτων ἐντὸς μικροῦ σχήματος τετραδίου, ἀνήκοντος εἰς τὸ ἐν τῷ ἀρχεῖῳ Χαραλάμπους Παπαδοπούλλου περιλαμβανόμενον τμήμα τῆς συλλογῆς Γεωργίου Λουκά.

Τὰ κείμενα τῶν παραμυθιῶν ἀπεδόθησαν πιστῶς, τοῦ συλλογέως συνειδητοποιήσαντος τὰ προβλήματα φωνητικῆς ἀποδόσεως τῆς Κυπριακῆς διαλέκτου καὶ ἀποβλέψαντος εἰς τὴν ἀκριβεστέραν δυνατὴν ἀπόδοσιν τοῦ προφορικοῦ λόγου. Ἐν τούτοις τὰ κείμενα δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένα ἀσυνειπειῶν περὶ τὴν ἀπόδοσιν, ἐλλείψεων εἰς τὴν στίξιν, καὶ ὀρθογραφικῶν ἀνομοιομορφιῶν. Ὁρισμένα ἀνακρίβειαι περὶ τὴν ἀπόδοσιν οὐδαμῶς παραμορφώνουσι τὸ κείμενον εἰς βαθμὸν μὴ ἀναγνωρίσεως τῆς γνησίας προφορᾶς. Ὁ ρόλος τοῦ ἐκδότου συνίστατο εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς στίξεως, τὴν ὁμοιομόρφησιν τῆς ὀρθογραφίας καὶ τῆς φωνητικῆς ἀποδόσεως τῶν διαφόρων ἰδιωματικῶν τύπων. Ἠκολουθήθησαν ἐν γένει αἱ ἀρχαὶ τὰς ὁποίας ἐξεθέσαμεν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς συλλογῆς δημοδῶν ἀσμάτων τοῦ αὐτοῦ συλλογέως.²

1. Βλ. σχετικῶς τὰ Προλεγόμενα εἰς τὴν ἀνάτυπωσιν τῶν Φιλολογικῶν Ἐπισκέψεων (Κυπριο-λογικὴ Βιβλιοθήκη, 2, Λευκωσία, 1974), σσ. i-xxviii, καὶ Θεοδώρου Παπαδοπούλλου, *Δημῶδη Κυπριακὰ ἄσματα ἐξ ἀνεκδότων συλλογῶν τοῦ 10' αἰῶνος* (Δημοσιεύματα τοῦ Κέντρου Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν, V), Λευκωσία, 1975, Προλεγόμενα, σσ. ix-xi.
2. Βλ. *Δημῶδη Κυπριακὰ ἄσματα*, μν. ἔργ., Προλεγόμενα, σσ. xi-xiv.

ΔΩΡΕΑ
ΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΚΟΥ
ΠΑΙΟΝΙΔΗ